

وعده

* تکمیل پروژه های نیمه تمام و بازسازی و احداث فضاهای ورزشی ملی و ارزشمند دچار آسیب جنگ

برنامه

* رویکرد دولت پس از جنگ از تمرکز صرف بر تکمیل پروژه های گذشته، به سمت ترکیبی از «تکمیل، بازسازی و توسعه هدفمند» تغییر کرده است

تأمین اعتبار

* بازسازی و توسعه زیرساخت ها نیازمند بیش از ۲۰ همت اعتبار است که بخشی از آن از محل اوراق خزانه اسلامی و درآمدهای حاصل از مالیات بر ارزش افزوده قابل تأمین است

موعد وفا

* از مجموع ۱۳۰ پروژه نیمه تمامی که شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی برعهده داشته، تاکنون ۱۸ پروژه به بهره برداری رسیده و در سال جاری ۱۵ پروژه دیگر نیز به بهره برداری می رسند

در گفت وگوی رئیس شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی با «ایران» بررسی شد

نقشه راه دولت برای زیرساخت های ورزشی در پسا جنگ

گفت وگو

مهری زنجیر

گروه ورزشی

در جنگ تحمیلی سوم، دشمن آمریکایی - صهیونیستی نه تنها مناطق مسکونی و بیمارستان ها را هدف قرار داد، بلکه از حمله به اماکن ورزشی نیز دریغ نکرد. از همان روزهای ابتدایی این جنگ تحمیلی، زمانی که سالن چند منظوره لامرد در استان فارس هدف موشک های این رژیم قرار گرفت و جمعی از دختران والیبالیست لامرد به شهادت رسیدند، عمق فاجعه برای جامعه ورزش کشور آشکار شد.

این، تنها مورد حمله به زیرساخت های ورزشی نبود؛ مجموعه ورزشی بعثت تهران، مجموعه شهید پناهی و مجموعه ورزشی شهید اسماعیلی تهران نیز از حلات موشکی در امان نماندند. علاوه بر این، سالن فدراسیون والیبال، کمپ تیم های ملی فدراسیون کشتی، سالن های بسکتبال و هندبال، آکادمی ملی فوتبال، سالن ۸۰ خط

پیش از آغاز جنگ تحمیلی،

اولویت دولت برای توسعه

اماکن ورزشی در سال ۱۴۰۵

چه بود و در دوره پسا جنگ چه

تغییری کرد؟

پیش از وقوع جنگ تحمیلی، ورزشی بر اساس مسابقات موجود، تکمیل پروژه های نیمه تمامی بود که برخی از آنها حتی از یک یا دو دهه قبل آغاز شده و به دلایل مختلف ناتمام باقی مانده بودند. این رویکرد با هدف جلوگیری از هدررفت منابع، بهره برداری از ظرفیت های معطل مانده و پاسخ گویی به نیازهای انباشته شده در دستور کار قرار داشت. پس از جنگ تحمیلی، با توجه به خسارات و تخریب هایی که در زیرساخت های ورزشی به وجود آمد، بخشی از این اولویت ها دچار تغییر شد. در شرایط جدید، علاوه بر ادامه سیاست تکمیل پروژه های نیمه تمام (مشروط به تأمین منابع مالی)، بازسازی واحدهای فضاهای ورزشی ملی و ارزشمند که دچار آسیب شده اند نیز در اولویت قرار گرفت. به عبارت دیگر، رویکرد دولت از تمرکز صرف بر تکمیل پروژه های گذشته، به سمت ترکیبی از «تکمیل، بازسازی و توسعه هدفمند» تغییر یافته است.

در این مسیر، سازمان برنامه و بودجه، وزارت ورزش و جوانان و سایر دستگاه های اجرایی مرتبط، موظفند با هماهنگی و هم افزایی، اهداف مشترکی را تعریف کرده و آنها را در قالب بودجه سال آینده لحاظ کنند. برنامه ریزی نهایی در این زمینه منوط به برگزاری جلسات تخصصی و تصمیم گیری های مشترک با سازمان برنامه و بودجه خواهد بود.

چه میزان از پروژه های

نیمه تمام پیش از جنگ

تکمیلی به سرانجام رسیدند؟

از مجموع حدود ۱۳۰ پروژه نیمه تمام که کارفرمایی یا اجرای آنها بر عهده شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور بوده است، تاکنون حدود ۱۷ تا ۱۸ پروژه به طور کامل به بهره برداری رسیده اند. این عدد نشان دهنده پیشرفت قابل توجهی است، هرچند هنوز بخش عمده ای از پروژه های نیازمند تکمیل هستند. برای سال جاری نیز برنامه ریزی مشخصی انجام شده است تا در صورت تأمین منابع مالی، روند تکمیل پروژه ها با سرعت بیشتری ادامه یابد.

مجموعه وزارت ورزش در حوزه زیرساختی ایجاد کرده است؟

بی تردید جنگ تحمیلی یکی از مهم ترین و جدی ترین چالش هایی بوده که شرکت با آن مواجه شده است. چنین شرایطی ذاتاً با تکمیل هزینه های سنگین، چه در حوزه عمرانی و چه در بخش هزینه های جاری، همراه است. این هزینه ها نه تنها منابع مالی شرکت را تحت فشار قرار می دهد، بلکه روند اجرای پروژه ها را نیز با کندی مواجه می کند. از سوی دیگر، منابع مالی شرکت عمدتاً از محل درآمد های ناشی از بهره برداری از اماکن (از جمله مستأجران) و نیز پروژه های سرمایه گذاری تأمین می شود. در پروژه ها تأثیری می گذارد.

در چنین فضایی، اجرای پروژه ها ناگزیر با احتیاط بیشتر، بررسی های دقیق تر و روندی تدریجی تر پیش خواهد رفت. سرمایه های تعامل با پیمانکاران، سرمایه گذاری و سایر نهادهای ذی ربط نیز پیچیده تر و زمانبرتری می شود. بنابراین می توان گفت که جنگ تحمیلی، علاوه بر تکمیل هزینه های مستقیم، به طور غیرمستقیم نیز بر کارآمدی و سرعت پیشبرد برنامه ها اثرگذار بوده است.

با توجه به بازدید اعضای

فراکسیون ورزش از مجموعه

ورزشی آزادی، تا چه حد به

تأمین بودجه ۲۰ همتی برای

شروع این مجموعه امیدوار

شده اید؟

ابتدا باید مشخص شود که رقم ۲۰ همت دقیقاً به کدام بخش ها اختصاص دارد، چراکه برآوردهای مالی در حوزه بازسازی و توسعه مجموعه ورزشی آزادی به صورت تفکیکی انجام شده است. بر اساس محاسباتی که در سال ۱۴۰۴ صورت گرفت، برای پیشبرد پروژه های مرتبط با این مجموعه در سال جاری، رقمی حدود ۴۵۰۰ میلیارد تومان پیش بینی شده بود.

از این میزان، بخشی (حدود هزار و اندی میلیارد تومان) به پروژه های اختصاصی داشت که توسط قرارگاه در دست اجرا بود و مابقی نیز برای تکمیل پروژه ها، بهره برداری و ارتقای زیرساخت ها به سطح استانداردهای کنفدراسیون فوتبال آسیا (AFC) به نظر گرفته شده بود. علاوه بر این، حدود ۲۵۰۰ میلیارد تومان نیز مربوط به تعهدات و پروژه های بود که از سال های گذشته به سال جاری منتقل شده اند.

بنابراین، ارقام مطرح شده بسته به دامنه پروژه ها (اعم از بازسازی، نوسازی، توسعه و ایجاد زیرساخت های جدید) متغیر است و باید در یک چهارچوب جامع مورد بررسی قرار گیرد.

با این شرایط، آیا می توان گفت

که نیاز به اعتبار بیشتری وجود

دارد؟

واقعیت این است که نیاز مالی پروژه ها فراتر از برآوردهای اولیه است. در طرح های توسعه ای مجموعه آزادی، صرفاً بازسازی ورزشگاه ها مدنظر نیست، بلکه ایجاد و تکمیل زیرساخت های جانبی نیز در دستور کار قرار دارد. از جمله این موارد می توان به احداث ساختمان های اداری، کمپ های تمرینی و استقرار فدراسیون های مختلف

ورزشی در این مجموعه اشاره کرد که هر یک همگی مراحل جانمایی و طراحی را طی کرده اند و اکنون در مرحله تأمین اعتبار قرار دارند.

با توجه به فرسودگی زیرساخت های موجود (که در برخی موارد به چند دهه قبل بازمی گردد) و همچنین افزایش هزینه های ساخت و ساز، برآوردهای جدید نشان می دهد مجموع اعتبارات مورد نیاز می تواند به بیش از ۱۲ هزار میلیارد

تومان (بیش از ۲۰ همت) برسد. این رقم حتی بدون در نظر گرفتن برخی خسارات جدید نیز قابل توجه است؛ برای مثال، تخریب سالن ۱۲ هزار نفری آزادی به تنهایی نیازمند چند هزار میلیارد تومان اعتبار برای بازسازی است. به نظر می رسد رقم ۲۰ همت که پیش تر مطرح شده، مربوط به برآوردهای سال گذشته بوده و با شرایط فعلی، احتمال افزایش آن وجود دارد.

آیا بازدید فراکسیون ورزش

مجلس باعث افزایش

امیدواری شما برای تخصیص

این بودجه شده است؟

بدون تردید، بازدیدها و حمایت های نمایندگان مجلس می تواند در جلب توجه و تسریع روند تصمیم گیری ها مؤثر باشد، اما در نهایت، مرجع اصلی تخصیص اعتبارات، سازمان برنامه و بودجه است. این سازمان براساس منابع کلان کشور، اولویت بندی های اقتصادی و سیاست گذاری کلان، درباره میزان و نحوه تخصیص بودجه تصمیم گیری می کند. از این رو، هرچند حمایت های مربوط به قانونگذاری اهمیت دارد، اما تحقق عملی پروژه ها منوط به تأمین و تخصیص منابع از سوی سازمان برنامه و بودجه است. ما نیز در این میان، منتظر تصمیمات نهایی این سازمان برای تأمین اعتبار مورد نیاز جهت توسعه زیرساخت ها و بازسازی اماکن آسیب دیده هستیم.

با توجه به شرایط اقتصادی

کشور، آیا ممکن است

اولویت هایی مانند معیشت

مردم باعث به تعویق افتادن

بازسازی و ساخت اماکن

ورزشی شود؟

بی تردید در شرایطی که کشور با محدودیت های اقتصادی و فشارهای معیشتی مواجه است، اولویت بندی منابع مالی به یکی از مهم ترین چالش های سیاست گذاری تبدیل می شود. در چنین فضایی، طبیعی است که بخش هایی مانند رفاه و معیشت عمومی در اولویت بالاتری قرار گیرند.

رویکرد ما این است که با بهره گیری از حداقل منابع، حداکثر کارایی و بهره برداری را از زیرساخت های موجود و در حال توسعه ایجاد کنیم. به عبارت دیگر، تلاش می شود پروژه ها به گونه ای طراحی و اجرا شوند که بیشترین جلوه گریز شده و به تدریج به

داشته باشند.

باید پذیرفت که تأمین منابع مالی نقش تعیین کننده ای در پیشبرد این پروژه ها دارد و این امر مستقیماً به تصمیمات و توان مالی سازمان برنامه و بودجه وابسته است.

اولویت بازسازی یا ورزشگاه های

کوچک در مناطق کمتر

پرخردار است یا یا ورزشگاه های

بزرگ؟

در شرایط فعلی، معیار اصلی اولویت بندی پروژه ها نه اندازه یا موقعیت جغرافیایی ورزشگاه ها، بلکه میزان پیشرفت و وضعیت اجرایی آنهاست. به بیان روشن تر، تمرکز اصلی بر تکمیل پروژه های نیمه تمامی است که از گذشته آغاز شده و به دلایل مختلف متوقف یا کند شده اند.

این رویکرد به این دلیل اتخاذ شده که سرمایه گذاری های قبلی به نتیجه نرسد و زیرساخت هایی که بخش قابل توجهی از منابع را جذب کرده اند، هرچه سریع تر به بهره برداری برسند. بنابراین، چه این پروژه ها در شهرهای کوچک باشند و چه در کلان شهرها، در صورتی که نیمه تمام باشند، در اولویت قرار می گیرند. در نتیجه، اولویت بندی بیشتر «پروژه محور» است تا «مکان محور» یا «مقیاس محور».

هیأت مدیره شرکت تجهیز و

توسعه چه اولویت هایی را به

تصویب رسانده است؟

هیأت مدیره شرکت در قالب جلسات

مستمر و کارشناسی، مجموعه ای از

اولویت ها را در دو حوزه اصلی «عمرانی

و «جاری» تعریف و تصویب کرده است.

در بخش عمرانی، تمرکز بر تأمین

منابع مالی برای تکمیل پروژه های

نیمه تمام، بازسازی زیرساخت های

آسیب دیده و ارتقای استانداردهای فنی

اماکن ورزشی است.

در کنار این موارد، مسائل حقوقی

مرتبط با قراردادهای تعهدات گذشته

و نحوه تعامل با پیمانکاران و

سرمایه گذاران نیز به عنوان یکی از

محورهای مهم در دستور کار قرار

دارد. همچنین شرایط خاص ناشی از

جنگ و پیامدهای آن - اعم از افزایش

هزینه ها، محدودیت منابع و ضرورت

مدیریت ریسک - در تصمیم گیری ها

لحاظ شده است.

هدف کلی این است که با در نظر

گرفتن همه این عوامل، مسیر اجرای

پروژه ها به گونه ای مدیریت شود

که با حفظ کیفیت، از اتلاف منابع

جلوگیری شده و پروژه ها به تدریج به

سرانجام برسند.

آیا بستر لازم برای حضور بخش

خصوصی در بازسازی و ساخت

اماکن ورزشی تحریر شده

فراهم شده است؟

در این زمینه اقدامات مهمی از پیش انجام شده است. در واقع، حتی پیش از وقوع جنگ نیز برنامه ریزی هایی برای جذب و مشارکت بخش خصوصی

در توسعه زیرساخت های ورزشی صورت گرفته بود. یکی از مهم ترین

این اقدامات، تدوین بسته های

سرمایه گذاری بود که با هدف معرفی

فرصت های مشارکت به سرمایه گذاران

بخش خصوصی طراحی شد.

این بسته ها شامل پروژه ها و طرح هایی

است که قابلیت اجرا با استفاده از

منابع و ظرفیت های بخش خصوصی

را دارند. هدف از این رویکرد، کاهش

هزینه ها و بهره گیری از توان مدیریتی و

مالی سرمایه گذاران غیردولتی است.

با توجه به شرایط فعلی و افزایش نیاز

به بازسازی، این بستر می تواند نقش

مهم تری نیز ایفا کند.

آیا این برنامه ها در قالب

طرح هایی مانند مولدسازی

تعریف شده اند؟

بخشی از این اقدامات در چهارچوب

سیاست های کلان اقتصادی مانند

مولدسازی دارایی ها قابل تبیین

است، اما به طور مشخص، تمرکز

اصلی بر طراحی و ارائه «بسته های

سرمایه گذاری» بوده است. این

بسته ها در قالب یک رویداد و نمایشگاه

تخصصی نیز در دو اواخر مهرماه در

مجموعه های مانند «روزهای شیرازی،

کشوری و سایر مجموعه های ورزشی

معرفی شدند.

در این فرآیند، بخش قابل توجهی

از مطالعات کارشناسی انجام شده

است تا پروژه ها از نظر فنی، اقتصادی

و حقوقی به مرحله ای برسند که

قابلیت ارائه رسمی به سرمایه گذاران

را داشته باشند. این شامل طی مراحل

کارشناسی رسمی، اخذ مجوزهای

قانونی لازم و آماده سازی زیرساخت های

حقوقی برای واگذاری یا مشارکت است.

در ادامه این مسیر، برای توسعه

بهینه از ظرفیت های موجود، برگزاری

رشته های مختلف ورزشی و بهره برداری

کرفته است تا سرمایه گذاران بخش

خصوصی بتوانند به صورت شفاف و

رقابتی وارد این پروژه ها شوند. این روند،

در صورت تداوم و حمایت، می تواند به

یکی از مسیرهای اصلی تأمین مالی و

توسعه زیرساخت های ورزشی کشور

تبدیل شود.

در شرایط

فعلی،

معیار اصلی

اولویت بندی

پروژه ها نه

اندازه یا

موقعیت

جغرافیایی

است، بلکه میزان

پیشرفت

و وضعیت

اجرایی

آنهاست. به

بیان روشن تر،

تمرکز اصلی

بر تکمیل

پروژه های

نیمه تمامی

است که از

گذشته آغاز

شده و به دلایل

مختلف متوقف

یا کند شده اند.

این رویکرد

به این دلیل

انخاذ شده که

سرمایه گذاری های

قبلی به

نتیجه نرسد و

زیرساخت هایی

که بخش

قابل توجهی

از منابع را

جذب کرده اند،

هرچه سریع تر

به بهره برداری

برسند

برش

اعتبار مورد نیاز بازسازی سالن ۱۲ هزار نفری ۹ همت پیش بینی شده است

بازطراحی تاریخمند و روزآمد یک ورزشگاه خاطره ساز

هدف قرار گرفتن مستقیم سالن ۱۲ هزار نفری آزادی با موشک، اوج خیانت دشمن متجاوز را به نمایش گذاشت؛ رخدادی تلخ که گویی در یک لحظه، خاطرات تلخ و شیرین ورزش ایران را زیر خروارها خاک مدفون کرد. حالا اما قرار است آن ورزشگاه خاطره ساز از نو ساخته شود؛ آنگونه که نمادی از ایستادگی و سرفرازی ملت ایران باشد. آنچه آن که عناصری از گذشته پرافتخارش را به نمایش بگذارد و در عین حال با استانداردهای روز دنیا منطبق باشد. پروژه ای که

محمدعلی ثابت قدم، رئیس شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی، اعتبار مورد نیاز برای اجرای آن را براساس

برآوردهای اولیه حدود ۹ هزار میلیارد تومان (۹ همت) اعلام کرد و درباره روند پیش روی این پروژه به «ایران» گفت:

«در حال حاضر، اقدامات اولیه از جمله طراحی مفهومی و مطالعات مقدماتی پروژه آغاز شده است تا برآوردهای

نسبی از ابعاد فنی و مالی طرح به دست آید. این مرحله به تصمیم گیران کمک می کند تصویر دقیق تری از هزینه ها، زمان بندی و الزامات اجرایی داشته باشند.»

وی در عین حال با یادآوری اینکه ورود به فاز اجرایی پروژه عمرانی در چنین مقیاس بزرگی نیازمند تأمین منابع

مالی پایدار و قابل اتکاست در پاسخ به این سؤال که «آیا سالن ۱۲ هزار نفری با طراحی جدید و براساس معماری ایرانی ساخته می شود یا با همان نقشه قدیمی دوباره ساخته می شود»، توضیح داد: «ویکرد اصلی در طراحی

این سالن، انطباق با نیازهای روز و رعایت استانداردهای بین المللی در حوزه فضاهای ورزشی است. به همین دلیل، طراحی جدید بر پایه معیارهای به روز جهانی در زمینه ایمنی، کاربری، دسترسی، امکانات

رفاهی و الزامات فنی انجام خواهد شد.»

ثابت قدم با تأکید بر اینکه «روزآمد شدن به معنای نادیده گرفتن ویژگی های مثبت طراحی قبلی نیست و در صورتی که برخی عناصر معماری گذشته از کیفیت و کارایی مناسبی برخوردار باشند،

می توان آنها را حفظ یا با رویکردی نوین بازآفرینی کرد. زیرا امکان بهره گیری از مؤلفه های معماری ایرانی نیز در قالبی مدرن و هماهنگ با استانداردهای جهانی وجود دارد»، تصریح کرد: «با توجه

به شرایط موجود، به نظر می رسد نتیجه نهایی پروژه، ساخت سالنی خواهد بود که اگرچه ممکن است در برخی وجوه از طرح قبلی الهام بگیرد، اما در مجموع با رویکردی نوین و متناسب با

استانداردهای روز دنیا توسعه خواهد یافت.»

ثابت قدم افزود: «طراحی های جدید معمولاً براساس نیازهای فعلی و آینده ورزش کشور، نور، رویدادهایی که قرار است در آن برگزار شود و نیز الزامات بین المللی انجام می شود. از این رو، حتی اگر برخی ویژگی های طرح قبلی حفظ شود، تغییرات لازم برای ارتقای کیفیت، افزایش ظرفیت کاربری و بهبود زیرساخت ها در آن اعمال خواهد شد تا در نهایت، سالنی مدرن، کارآمد و قابل رقابت در سطح بین المللی ایجاد شود.»

آیا می توان گفت جنگ

تحمیلی چالش بزرگی برای